

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

ТА МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ ДО ЇХ ВИКОНАННЯ

З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ТЕОРІЯ АДВОКАТУРИ”

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

для студентів I курсу (магістратура) денної та заочної форм навчання

факультету Адвокатури

ХАРКІВ

2019

Тематика курсових робіт та методичні поради до їх виконання з навчальної дисципліни «Теорія адвокатури» (галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», освітньо-кваліфікаційний рівень другий (магістерський) для студентів I курсу магістратури денної та заочної форм навчання / Уклад.: Т. Б. Вільчик, О.М. Овчаренко, Я. О. Ковальова – Х.: Нац. юрид.ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. –с.

Укладачі:

Т.Б. Вільчик

О.М. Овчаренко

Я.О. Ковальова

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Курсова робота з курсу «Теорії адвокатури» – одна з форм навчання студентів, що сприяє засвоєнню знань, закріпленню вивченого матеріалу, набуттю навичок самостійної роботи з законодавством і літературними джерелами, а також розвитку теоретичного та професійного мислення.

Виконання і захист курсової роботи з Теорії адвокатури сприяє поглибленому вивченню окремих питань програми навчальної дисципліни, ознайомленню із судовою практикою та сприяє кращій підготовці до курсового іспиту.

Згідно з Положенням про порядок підготовки, подання, обліку, захисту та зберігання курсових робіт, затвердженого Наказом Ректора № 70-с¹ тему курсової роботи (із рекомендованих кафедрою) студент обирає самостійно. Студент **денної форми** навчання може запропонувати для написання курсової роботи власну тему, погодивши завчасно запропоновану тему та план із науковим керівником. Для студентів **заочної форми** навчання перелік тем є обов'язковим.

Курсова робота виконується в рукописному вигляді розбірливим почерком або у друкованому вигляді (за вибором студента). Формат друкованого тексту курсової роботи повинен відповідати наступним вимогам: шрифт Times New Roman, кегель 14, інтервал 1,5, поля: верхнє і нижнє – 2 см, лівє – 2,5 см, правє – 1,5. Текст роботи має бути вирівняний за шириною сторінки.

Курсова робота виконується на зшитих аркушах паперу формату А-4 (з текстом тільки з однієї сторони аркуша). Усі сторінки курсової роботи повинні мати наскрізну нумерацію.

Титульний аркуш курсової роботи оформляється за формою (додається).

Курсова робота підписується автором на останній сторінці.

Робота над курсовим проектом складається з таких етапів.

Підготовчий етап. Він включає насамперед:

¹ <http://acs.nlu.edu.ua/materials/view.php?id=115>

- підбір літератури з теми, визначення необхідних нормативно-правових та інших юридичних актів, матеріалів практики і джерел їх отримання;

- складання на основі ознайомлення з цими матеріалами завдання на курсову роботу (орієнтовного плану роботи) та узгодження його з керівником.

Основний етап дослідження. Тут здійснюються:

- досконале вивчення рекомендованої і додаткової літератури, з'ясування змісту основних категорій та понять, пов'язаних із темою, аналіз стану наукової розробки питань теми, зіставлення висловлених у літературі наукових поглядів, вироблення свого відношення до них, формування аргументованих уявлень з основних питань теми;

- аналіз чинного законодавства і узагальнення матеріалів юридичної практики;

- формулювання попередніх висновків по роботі, спрямованих на вироблення нових положень теоретичного та прикладного характеру.

З усіх питань, які виникають у процесі виконання курсової роботи, студентові слід консультиватися із науковим керівником.

Написання роботи. Згідно з планом у тексті потрібно послідовно розкрити основні питання теми. При цьому особлива увага повинна бути приділена формулюванню відповідних державно-правових понять, розкриттю й обґрунтуванню важливих якостей, специфічних закономірностей, принципів вивчення державно-правових явищ, тенденцій їх розвитку. У роботі слід висвітлити наявні в юридичній літературі погляди на проблематику теми. Студент повинен висловити своє ставлення до таких поглядів (або ж запропонувати власну точку зору).

Курсова робота повинна мати таку структуру:

- титульний аркуш; зміст; вступ; основний текст (поділяється на два чи більше розділів); висновки; список використаної літератури.

У змісті роботи дається перелік всіх її структурних елементів: вступ, розділи основного тексту з їх назвами, висновки, список використаної

літератури, та вказуються сторінки курсової роботи, на яких починаються відповідні структурні елементи.

У «Вступі» до курсової роботи (писати його рекомендується вже після підготовки чорнового варіанту її основної частини) розкриваються значення й актуальність обраної теми, коротко характеризуються стан її розробки у літературі, зазначаються предмет, мета наукового дослідження.

В розділах основного змісту курсової роботи мають знайти безпосереднє використання й висвітлення Конституція України, міжнародно-правові акти, чинне вітчизняне законодавство, матеріали практики застосування права, тлумачення права, правового виховання та іншої юридичної практики (відповідно до теми роботи). У певних випадках може бути необхідним також використання законодавства і юридичної практики інших держав. Посилання на джерела цих матеріалів необхідно давати у виносках, за офіційними виданнями законодавства, опублікованими матеріалами практики або ж за архівами відповідних органів чи організацій, а також за даними мережі Internet.

Підрядкові виноска на ці джерела, а також на літературу подаються за єдиними стандартизованими правилами бібліографічного опису. Виноски можуть бути наскрізні (подаються у тексті у квадратних дужках із зазначенням номера джерела у списку використаних джерел та номера сторінки; у цьому випадку список використаних джерел повинен базуватися за принципом послідовності згадування їх у тексті) або посторінкові (здійснюються в кінці кожної сторінки із зазначенням імені автора, назви джерела, видавництва та відповідної сторінки; список використаних джерел формується в алфавітному порядку). Студент повинен самостійно, логічно, аргументовано і грамотно розкрити питання теми.

Назви розділів роботи та інших структурних елементів основного тексту мають точно відповідати складеному плану. Цитати, посилання на літературу, законодавство та інші матеріали слід зіставляти з текстами оригінальних джерел.

У висновках повинні бути чітко й лаконічно сформульовані основні результати, до яких студент прийшов при виконання курсової роботи.

Список використаної літератури відображає ступінь дослідженості автором курсової роботи даної проблеми.

Основними елементами опису літератури є:

а) для книг: прізвище та ініціали автора, назва твору, місце випуску, назва видавництва, рік випуску, кількість сторінок;

б) для журнальних статей: прізвище та ініціали автора (авторів), основний заголовок статті, назва журналу, рік, номер (том, випуск), сторінки, на яких поміщена стаття;

При алфавітному розташування література групується послідовно за алфавітом прізвищ; авторів і заголовків книг і статей (розрізнено в українському, російському та латинському алфавітах). Роботи автора, які написані разом із співавтором, – за алфавітом першого прізвища співавторів.

Викладач має право на приймати до захисту роботи, які оформлені всупереч викладеним вимогам.

Титульний аркуш для курсової роботи

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

кафедра адвокатури

(повна назва кафедри)

КУРСОВА РОБОТА

з Теорії адвокатури

(назва дисципліни)

на тему: _____

Студента (ки) _____ курсу _____
групи

Інституту
(факультету) _____

(прізвище, ім.'я, по батькові)

Керівник

(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Оцінка: Національна шкала

Кількість балів: _____ Оцінка:
ECTS _____

Члени комісії _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

м. Харків - 20 __рік

ТЕМА № 1. АДВОКАТУРА ЯК ПРАВОЗАХИСНИЙ ІНСТИТУТ

План:

1. Поняття адвокатури, її місце та значення у юридичному механізмі захисту прав людини.
2. Правова природа адвокатури: дискусійні питання.
3. Міжнародні стандарти організації діяльності адвокатури.
4. Проблеми правого регулювання організації та діяльності адвокатури на національному рівні.
5. Проблема адвокатської монополії на ринку юридичних послуг у правовій державі: аргументи за і проти.

Рекомендована література:

1. Організація адвокатури та адвокатська діяльність: навч. посіб. для підгот. до комплекс. іспиту / [І.В. Назаров, Т.Б. Вільчик, О.М. Овчаренко та ін.]. Харків: Право, 2019. 352 с.
2. Основи адвокатської діяльності (питання-відповіді до комплексного іспиту): навч. посіб./ А.В. Іванцова, Я.О. Ковальова. Харків: «Юрайт», 2018. 150 с.
3. Вільчик Т.Б. Адвокатура як інститут реалізації права на правову допомогу: порівняльно-правовий аналіз законодавства країн Європейського Союзу та України: дис. докт. юрид. наук за спеціальністю: 12.00.10. Харків. 2016. 490 с.
4. Святоцький О.Д. Адвокатура в юридичному механізмі захисту прав громадян (історико-правове дослідження): дис ... докт. юрид. наук: 12.00.01. Київ, 1994. 244 с.
5. Адвокатура України: навчальний посібник: у 2 кн. / за ред. доктора юрид. наук, проф. С.Я. Фурси. К.: Видавець Фурса С.Я.: КНТ, 2007. 940 с.
6. Фіолевський Д. П. Адвокатура: підручник. 3-тє вид., випр. і доп. Київ: Алерта, 2014. 624 с.

7. Погорецький М. А. Адвокатура України : підручник / М. А. Погорецький, О. Г. Яновська. Київ : Юрінком Інтер, 2014. 368 с.

8. Синекий О.В. Адвокатура как інститут правової допомоги и зашиты: новий курс адвокатского права и адвокатской криміналістики: учеб. пособие: изд. 2-е, испр. и доп. Харків: Право, 2012. 516 с.

ТЕМА2. ІСТОРІЯ ІНСТИТУТУ АДВОКАТУРИ В УКРАЇНІ.

План:

1. Виникнення української адвокатури в княжій та становлення у польсько-литовський період.
2. Адвокатура України XVII-XVIII ст.
3. Адвокатура й судова реформа 60-х років XIX ст.
4. Українська адвокатура в СРСР.
5. Відродження української адвокатури з 1991 р. та до нашого часу.

Рекомендована література:

1. Вільчик Т.Б. Адвокатура як інститут реалізації права на правову допомогу: порівняльно-правовий аналіз законодавства країн Європейського Союзу та України: дис. докт. юрид. наук за спеціальністю: 12.00.10. Харків. 2016. 490с.

2. Організація адвокатури та адвокатська діяльність: навч. посіб. для підгот. до комплекс. іспиту / [І.В. Назаров, Т.Б. Вільчик, О.М. Овчаренко та ін.]. Харків: Право, 2019. 352 с.

3. Історія адвокатури України. За ред. Т.В. Варфоломєєвої, О.Д. Святоцького. Київ: Либідь, 1992. 120 с.

4. Основи адвокатської діяльності (питання-відповіді до комплексного іспиту): навч. посіб. / А.В. Іванцова, Я.О. Ковальова. Харків: «Юрайт», 2018. 150 с.

5. Бакаянова Н.М. Основи адвокатури України: функціональні та організаційні аспекти: монографія. Одеса: Юридична література, 2017. 357 с.

6. Козьминых А.В. Роль института адвокатуры в реализации правозащитной функции гражданского общества: дис ... канд. полит. наук: 23.00.02. Одесса, 2008. 187 с.

7. Васьковский Е.В. Организация адвокатуры: ист.-догмат, исслед.: в 2-х ч. Ч.1: Очерк всеобщей истории адвокатуры / Е.В. Васьковский. СПб., 1893. 396 с. Ч. 2: Исследование принципов организации адвокатуры: СПб., 1893. 213 с.

8. Бенедикт Э. Адвокатура нашего времени / Перевод с третьего немецкого издания Т.О. Зейлигер. СПб.: Типография А.Г. Розена, 1910. 173 с.

ТЕМА 3. ФУНКЦІЇ ІНСТИТУТУ АДВОКАТУРИ УКРАЇНИ

План:

1. Поняття функцій адвокатури: їх значення та розвиток.
2. Конституційна функція надання професійної правничої допомоги.
3. Функція захисту: момент виникнення, сутність та загальна характеристика.
4. Функція представництва: сутність та загальна характеристика.
5. Порівняльна характеристика функцій адвокатури України з функціями адвокатури європейських країн.

Рекомендована література:

1. Організація адвокатури та адвокатська діяльність: навч. посіб. для підгот. до комплекс. іспиту / [І.В. Назаров, Т.Б. Вільчик, О.М. Овчаренко та ін.]. Харків: Право, 2019. 352 с.

2. Основи адвокатської діяльності (питання-відповіді до комплексного іспиту): навч. посіб./ А.В. Іванцова, Я.О. Ковальова.- Харків: «Юрайт», 2018. 150 с.

3. Воробьев А.В., Поляков А.В., Тихонравов Ю.В. Теория адвокатуры. Москва: “Грантъ”, 2002. 496 с.

4. Гребенщиков М. Задачи адвокатуры. *Журнал гражданского и уголовного права*. 1886. Кн. 5. С. 1-23.

5. Гринюк Р.Ф. Ідея правової держави: теоретико-правова модель і практична реалізація: Монографія. К.: Концерн “Видавничий дім “Ін Юре”, 2014. 388 с.

6. Винавер М. Адвокатура и правовое государство. СПб.: Тип. т-ва “Общественная польза”, 1905. 34 с.

7. Винавер М. Очерки об адвокатуре. СПб.: Тип. М.М. Стасюлевича, 1902. 95 с.

8. Прилуцький С.В. Вступ до теорії судової влади (Суспільство. Правосуддя. Держава): Монографія. К.: Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України, 2012. 317 с.

ТЕМА № 4. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТУРИ

План:

1. Система законодавчих актів, які регламентують діяльність адвокатури.
2. Міжнародно-правові стандарти захисту прав людини та діяльності адвокатури: класифікація, аналіз та порівняння із національним законодавством.
3. Право на правову допомогу у праві Європейського Союзу: а) нормативні акти органів ЄС; б) конституційне і галузеве законодавство країн ЄС.
4. Рішення Європейського суду з прав людини, які стосуються організації діяльності адвокатури.
5. Напрями вдосконалення правового забезпечення діяльності адвокатури в Україні.

Рекомендована література:

1. Вільчик Т.Б. Організація роботи адвокатури в Україні: Навч. посіб. Х.: Видавництво «ФІНН», 2006. 304 с.

2. Організація адвокатури та адвокатська діяльність: навч. посіб. для підгот. до комплекс. іспиту / [І.В.Назаров, Т.Б.Вільчик, О.М. Овчаренко та ін.]. Харків: Право, 2019. 352 с.

3. Основи адвокатської діяльності (питання-відповіді до комплексного іспиту): навч. посіб./А.В. Іванцова, Я.О. Ковальова. Харків: «Юрайт», 2018. 150 с.

4. Вільчик Т.Б. Співвідношення понять «правова допомога» та «правові (юридичні) послуги» в юридичній науці та законодавстві України. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція».* № 6/2. Том 1. 2013.

5. Вільчик Т.Б. Конституционная природа права на правовую помощь: сравнительный анализ. *"Закон и Жизнь" ("Legeasi Viata")*. 2013. № 10. С. 55 – 59.

6. Адвокатура України: навчальний посібник: у 2 кн. / за ред. доктора юр. наук, проф. С.Я. Фурси. К.: Видавець Фурса С.Я.: КНТ, 2007. 940 с.

7. Фіолевський Д. П. Адвокатура: підручник. / Д.П. Фіолевський. 3-тє вид., випр. і доп. К.: Алерта, 2014. 624 с.

8. Погорецький М. А. Адвокатура України: підручник / М. А. Погорецький, О. Г. Яновська. Київ : Юрінком Інтер, 2014. 368 с.

9. Синеокий О.В. Адвокатура как институт правовой помощи и защиты: новый курс адвокатского права и адвокатской криминалистики: учеб. пособие: изд. 2-е, испр. и доп. Харків: Право, 2012. 516 с.

10. Адвокатура України: правове регулювання і судова практика: практичний посібник для адвоката / за ред. С.Ф. Сафулька, О.Д. Святоцького; упоряд. Т.Г. Захарченко та ін. Київ: Видавничий Дім «Ін Юре», 2003. 768 с.

11. Варфоломеева Т.В. Закон “Про адвокатуру та адвокатську діяльність” – фундамент об’єднання професії. *Адвокат*. 2012. № 8. С. 4-7.

12. Бронз Й.Л. Чи потрібна Україні незалежна, сильна і єдина адвокатура? *Адвокат*. 2003. № 5. С. 33-34.

13. Воронов А.А. Системный подход к исследованию адвокатуры и науки об адвокатуре. *Евразийская адвокатура*. 2013. № 1. С. 135-140.

14. Головань І. Реформа в головах. *Український адвокат*. 2016. № 3. С. 8-11.

15. Концептуальні засади законодавчого розвитку адвокатури України. *Адвокат*. 2006. № 9. С. 52-55.

16. Лазебний Л. Погодження позицій з питань регулювання адвокатської діяльності у світлі законодавчих ініціатив. *Адвокат*. 2010. № 5. С. 4-9.

17. Меморандум про концептуальні положення щодо реформування законодавства про адвокатуру, погоджені Спільною спілкою адвокатів України та Асоціацією правників України від 29 лютого 2008 року. *Український адвокат*. 2008. № 5. С. 36-39.

ТЕМА № 5. ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ І ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТУРИ

План:

1. Поняття та характерні ознаки принципів адвокатури. Співвідношення принципів організації та діяльності адвокатури з іншими правовими категоріями.

2. Система принципів адвокатури: інституціональні, організаційні, функціональні. Роль, функції і взаємодія принципів адвокатури.

3. Характеристика інституціональних принципів адвокатури.

3. Характеристика організаційних принципів адвокатури. Принципи організації адвокатури України і зарубіжних країн: порівняльно-правовий аналіз.

4. Характеристика функціональних принципів адвокатури. Принципи функціонування адвокатури України і зарубіжних країн: порівняльно-правовий аналіз.

Рекомендована література:

1. Вільчик Т.Б. Реалізація принципу незалежності професійної діяльності адвокатів у взаєминах з державною владою. *Вісник Академії адвокатури України*. 2014. Том 11. Число 2(30). С. 63-73.

2. Вільчик Т.Б. Адвокатська таємниця : дискусійні питання реалізації в країнах Європейського Союзу та в Україні. *European Reforms Bulletin*. 2015. № 4. С. 174–181.

3. Організація адвокатури та адвокатська діяльність: навч. посіб. для підгот. до комплекс. іспиту / [І.В. Назаров, Т.Б. Вільчик, О.М. Овчаренко та ін.]. Харків: Право, 2019. 352 с.

4. Вільчик Т.Б. Гарантії дотримання принципу конфіденційності у адвокатській діяльності (порівняльний аналіз законодавства Європейського Союзу та України). *Юрист України*. 2015. № 3-4. С. 34–40.

5. Основи адвокатської діяльності (питання-відповіді до комплексного іспиту): навч. посіб./А.В. Іванцова, Я.О. Ковальова. Харків: «Юрайт», 2018. 150 с.

6. Іваницький С.О. Теоретичні основи організації адвокатури в Україні: принципи та система: Монографія. Київ: Інтерсервіс, 2017. 800 с.

7. Васьковський Е.В. Организация адвокатуры. Часть 2. Исследование принципов организации адвокатуры. СПб.: Тип. М.М. Стасюлевича, 1893. 213 с.

8. Гольдштейн М.Л. Принципы организации адвокатуры. СПб.: Типография Правительствующего Сената, 1900. 30 с.

9. Северин К.М. Принципи адвокатської діяльності: дис ... канд. юрид. наук: 12.00.10. Луцьк, 2015. 240 с.

10. Бакаянова Н.М. Этические принципы адвокатуры в Украине: Монография. Одесса: Юридическая литература, 2005. 152 с.

12. Білоус К. Сутність адвокатської етики як необхідної умови здійснення адвокатом своєї діяльності. *Юридичний журнал : аналітичні матеріали. Коментарі. Судова практика*. 2010. № 7. С. 121-122.

ТЕМА № 6. УМОВИ ТА ПОРЯДОК НАБУТТЯ СТАТУСУ АДВОКАТА

План:

1. Правовий статус адвоката в Україні: зміст та порядок набуття.
2. Аналіз законодавства європейських країн, що регулює умови та порядок набуття статусу адвоката.
3. Реалізація адвокатської діяльності в Україні адвокатом іноземної держави.
4. Єдиний реєстр адвокатів України: порядок внесення інформації та змін.
5. Інститут помічника адвоката: шляхи вдосконалення законодавчого врегулювання.
6. Проблеми інституту стажування в Україні.
7. Порядок підвищення кваліфікації адвокатами України.

Рекомендована література:

1. Вільчик Т.Б. Дисциплінарна та цивільно-правова відповідальність адвокатів. *Інформація і право*. 2015. № 3. С.115–123.
2. Іванцова А.В. Організаційні форми діяльності адвокатури: Монографія. Харків: видавництво “ФІНН”, 2011. 248 с.
4. Азаров Д. Гонорар адвоката: история и современность. *Журнал Академії адвокатури України*. №2 . 2009. С. 1-3.
5. Зашляпин Л.А. Основы теории эффективной адвокатской деятельности. Прелиминарный аспект. Учебное пособие. Екатеринбург, 2006.
6. Зейкан Я.П. Адвокат: навички професії: Практичний посібник. 2-ге вид., стереотип. К.: КНТ, 2008. 788 с.
7. Бусурина Е. О. Дисциплинарная ответственность адвокатов в правозащитной деятельности : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11. Моск. гос. юрид. акад. им. О. Е. Кутафина. М., 2013. 30 с.
8. Карпикова Т.А. Статус адвокатской деятельности: актуальные научные подходы. *Адвокатская практика*. 2009. № 1.
9. Деханов С.А. Организация адвокатуры и профессиональная этика адвокатов в Западной Европе. М.: Юрлитинформ, 2012. 264 с.

10. Кім Ю. Платити чи не платити? Чому норма про стажування стала найбільш обговорюваною в адвокатському середовищі. *Закон і бізнес*. 2013. № 28. С. 12.

11. Коллини Г. Інтерв'ю. Юридические фирмы Украины 2013. Ежегодное исследование рынка. Київ: Издательство “Юридическая практика”, 2013. С. 156.

Тема №7. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

План:

1. Загальна характеристика та види організаційно-правових форм адвокатської діяльності України.

2. Особливості здійснення адвокатської діяльності індивідуально.

3. Адвокатське бюро як одна з організаційних форм адвокатської діяльності в Україні: порядок реєстрації та основи діяльності.

4. Адвокатське об'єднання як організаційно-правова форма діяльності адвокатури України: порядок реєстрації та основи діяльності.

5. Єдиний реєстр адвокатів: порядок ведення ЄРАУ.

6. Електронний Особистий кабінет адвоката: питання використання сервісу.

Рекомендована література:

1. Вільчик Т.Б. Конституційне право на правову допомогу адвоката у країнах Європейського Союзу та в Україні : монографія. Харків: Право, 2015. 400 с.

2. Іванцова А.В. Організаційні форми діяльності адвокатури : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.10 «Судоустрій; прокуратура та адвокатура» / А.В. Іванцова ; Нац. юрид. академія України ім. Я. Мудрого. Харків, 2010. 20 с.

3. Організація адвокатури та адвокатська діяльність : навч. посіб. / Назаров І.В., Вільчик Т.Б., Овчаренко О.М. та ін.. Харків : Право, 2019. 351 с.

4. Організація адвокатури та адвокатська діяльність: навч. посіб. для підгот. до комплекс. іспиту / [І.В.Назаров, Т.Б.Вільчик, О.М. Овчаренко та ін.]. Харків: Право, 2019. 352 с.

5. Основи адвокатської діяльності (питання-відповіді до комплексного іспиту): навч. посіб./А.В. Іванцова, Я.О. Ковальова.-Харків: «Юрайт», 2018. 150 с.

6. Книгін К.Г. Організаційно-правові форми надання правової допомоги адвокатом за чинним законодавством України / К. Г. Книгін // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / редкол.: С. В. Ківалов (голов. ред.), В. М. Дрьомін (заст. голов. ред.) Ю. П. Алєнін [та ін.] ; МОН України; НУ ОЮА. Одеса :Юрид. л-ра, 2014. Вип. 72. С. 417-423.

7. Погорецький М. А. Адвокатура України: підручник / М. А. Погорецький, О. Г. Яновська ; Київ. Нац. Ун-т ім. Тараса Шевченка, Юрид. Фт., Київ :ЮрінкомІнтер, 2014. 365 с.

8. Руденко М.В. Організаційні форми адвокатської діяльності у країнах Європи (Німеччина , Швеція, Австрія). *Форум права* . 2016. № 2. С. 168-174. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=FP_index.htm 2016 2 27.

9. Синеокий О.В. Адвокатура как інститут правової допомоги и защиты: новый курс адвокатского права и адвокатской криминалистики: учеб. пособие / О. В. Синеокий ; Гос. Вуз «Запорож. Нац. Ун-т» М-ва образования и науки Украины. Изд. 2-е, испр. Идоп. Харків: Право, 2012. 516 с.

10. Яновська О. Г. Адвокатура України. Навчальний посібник. Київ: ЮрінкомІнтер, 2007. 280с.

ТЕМА № 8. СИСТЕМА ОРГАНІВ АДВОКАТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ. ГРОМАДСЬКІ ОБ'ЄДНАННЯ АДВОКАТІВ

План:

1. Системи органів адвокатського самоврядування в Україні та у країнах ЄС: загальна характеристика.
2. Завдання та порядок формування системи органів адвокатського самоврядування.
3. Правове регулювання діяльності та повноваження системи органів адвокатського самоврядування в Україні.
4. Адміністрування системою органів адвокатського самоврядування: національне право та досвід зарубіжних країн.
5. Співвідношення професійних обов'язків адвокатів – членів адвокатського об'єднання з обов'язками, пов'язаними з членством в такому об'єднанні.
6. Проблеми вдосконалення організації та діяльності органів адвокатського самоврядування в Україні.

Рекомендована література:

1. Організація роботи адвокатури в Україні : навч. посіб. / Т. Б. Вільчик, О. М. Овчаренко, А. В. Іванцова та ін.; за заг. ред. І. Є. Марочкіна. Харків : Право, 2014.
2. Організація адвокатури та адвокатська діяльність: навч. посіб. для підгот. до комплекс. іспиту / [І.В.Назаров, Т.Б.Вільчик, О.М. Овчаренко та ін.]. Харків: Право, 2019. 352 с.
3. Основи адвокатської діяльності (питання-відповіді до комплексного іспиту): навч. посіб./А.В. Іванцова, Я.О. Ковальова. Харків: «Юрайт», 2018. 150 с.
4. Іванцова А.В. Організаційні форми діяльності адвокатури: Монографія / А.В. Іванцова. Харків: видавництво “ФІНН”, 2011. 248 с.
5. Погорецький М. А. Адвокатура України: підручник / М. А. Погорецький, О. Г. Яновська ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Юрид. ф-т. Київ : Юрінком Інтер, 2014. 365 с.

6. Синеокий О.В. Адвокатура как институт правовой помощи и защиты: новый курс адвокатского права и адвокатской криминалистики: учеб.пособие / О. В. Синеокий; Гос. вуз "Запорож. нац. ун-т" М-ва образования и науки Украины.Изд. 2-е, испр. идоп. Харків: Право, 2012. 516 с.

7. Бахолдина М. Неправильные члены. О том, как происходят выборы местного руководства во всеукраинскихобщественных организациях адвокатов. *Юридическая практика*. 2010. № 1-2. С. 8.

8. Гончаренко С.В. До питання про обсяг повноважень органів адвокатського самоврядування. *Адвокат*. 2008. № 3. С. 4-11.

9. Іваницький С.О. Міжнародні громадські об'єднання адвокатів: правовий статус, види, тенденції розвитку. *Jurnal Ijuri dicnacional: teorieş i practică*. 2014. № 6 (10). С. 30-33.

10. Іваницький С.О. Вибори в адвокатурі: історія, сьогодення, шляхи удосконалення. *Адвокат*. 2014. № 7. С. 20-26.

ТЕМА № 9. ВИДИ АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

План:

- 1.** Поняття та загальна характеристика видів адвокатської діяльності.
- 2.** Види діяльності, несумісні зі статусом адвоката.
- 3.** Способи отримання адвокатом інформації, необхідної для здійснення захисту або представництва інтересів клієнта. Адвокатський запит та відповідальність за ненадання відповіді на нього.
- 4.** Проблема формулювання адвокатом правової позиції у справі.
- 5.** Стратегічні й тактичні питання здійснення захисту або представництва інтересів клієнта.

Рекомендована література:

1.Організація адвокатури та адвокатська діяльність: навч. посіб. для підгот. до комплекс. іспиту / [І.В.Назаров, Т.Б.Вільчик, О.М. Овчаренко та ін.]. Харків: Право, 2019. 352 с.

2. Основи адвокатської діяльності (питання-відповіді до комплексного іспиту): навч. посіб./А.В. Іванцова, Я.О. Ковальова. Харків: «Юрайт», 2018. 150 с.

3. Головань І.В. Бізнес-адвокатура в Україні. Донецьк: ТОВ «Юго-Восток, ЛТД», 2004. 127 с.

4. Головань І. В. Захист професійної юридичної таємниці згідно законодавства України та Швейцарії. *Адвокат*. 2005. № 1. С. 3-7.

5. Іваницький С.О. Міжнародно-правові стандарти діяльності адвокатури у галузі кримінального провадження. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка*. 2013. Спеціальний випуск № 5. С. 142-145.

6. Попелюшко В.О. Функція захисту в кримінальному судочинстві України: правові, теоретичні та прикладні проблеми: монографія. Острого: Видавництво НУ «Острозька академія», 2009. 634 с.

ТЕМА № 10. ГОНОРАРНА ПРАКТИКА АДВОКАТА: МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ І НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

План:

- 1.** Гонорар адвоката: поняття та різновиди.
- 2.** Національне правове регулювання адвокатського гонорару. Складові елементи гонорару.
- 3.** Принцип розумності адвокатського гонорару в практиці Європейського суду з прав людини та національній судовій практиці.
- 4.** Гонорар успіху адвоката в Україні та країнах ЄС.
- 5.** Оплата праці адвоката в системі органів безоплатної правової допомоги.

Рекомендована література:

1. Організація діяльності адвокатури в Україні: навч. посіб. / Т. Б. Вільчик, О. М. Овчаренко, А. В. Іванцова та ін.; за заг. ред. І. Є. Марочкіна. Х.: Право, 2014. 392 с.

2. Організація адвокатури та адвокатська діяльність: навч. посіб. для підгот. до комплекс. іспиту / [І.В.Назаров, Т.Б.Вільчик, О.М. Овчаренко та ін.]. Харків: Право, 2019. 352 с.

4. Основи адвокатської діяльності (питання-відповіді до комплексного іспиту): навч. посіб./А.В. Іванцова, Я.О. Ковальова. Харків: «Юрайт», 2018. 150 с.

5. Вільчик Т.Б. Організація роботи адвокатури в Україні: Навч. посіб. Х.: Видавництво «ФІНН», 2006. 304 с.

6. Іваницький С.О. Теоретичні основи організації адвокатури в Україні: принципи та система: Монографія. Київ: Інтерсервіс, 2017. 800 с.

7. Голубєва Н.Ю. Судові витрати. Частина III. Витрати на професійну правничу допомогу. URL: <https://yaizakon.com.ua/sudovi-vitrati-chastina-iii-vitrati-na-profesijnu-pravnicchu-dopomogu/>

ТЕМА № 11. ГАРАНТІЇ АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

План:

1. Складові елементи структури та системи правових гарантій адвокатської діяльності. Співвідношення між гарантіями-умовами та гарантіями засобами.

2. Міжнародні стандарти гарантій адвокатської діяльності.

3. Інститут індемнітету адвоката: зарубіжна доктрина та аналіз національного законодавства.

4. Недоторканість адвоката: порівняльна-правова характеристика законодавства країн Європейського Союзу та України.

5. Роль органів адвокатського самоврядування в забезпеченні гарантій адвокатської діяльності.

Рекомендована література:

1. Вільчик Т.Б. Гарантії дотримання принципу конфіденційності у адвокатській діяльності (порівняльний аналіз законодавства Європейського Союзу та України). *Юрист України*. 2015. № 3-4. С. 34– 40.

2. Іванцова А. В. Міжнародно-правовий захист прав адвокатів. *Адвокат*. № 11. Київ, 2011. С. 53- 57.

3. Організація адвокатури та адвокатська діяльність: навч. посіб. для підгот. до комплекс. іспиту / [І.В.Назаров, Т.Б.Вільчик, О.М. Овчаренко та ін.]. Харків: Право, 2019. 352 с.

4. Основи адвокатської діяльності (питання-відповіді до комплексного іспиту): навч. посіб./А.В. Іванцова, Я.О. Ковальова. Харків: «Юрайт», 2018. 150 с.

5. Яновська О. Система гарантій адвокатської діяльності – крок до громадянського суспільства. *Право України*. 1996. № 5. С. 48–51.

6. Зашляпин Л.А. Основы теории эффективной адвокатской деятельности: прелиминарный аспект. Екатеринбург: Изд-во Уральского университета, 2006. 568 с.

ТЕМА №12. ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АДВОКАТА.

План:

1. Міжнародні стандарти дисциплінарної відповідальності адвоката.
2. Підстави та порядок притягнення адвокатів до дисциплінарної відповідальності.
3. Види дисциплінарних стягнень.
4. Стадії дисциплінарного провадження.
5. Особливості притягнення адвоката до кримінальної та цивільно-правової відповідальності.

Рекомендована література:

1. Вільчик Т.Б. Дисциплінарна відповідальність адвокатів в країнах ЄС та в Україні. *Форум права*. 2015. № 4. С. 38–44.

2. Вільчик Т.Б. Дисциплінарна та цивільно-правова відповідальність адвокатів. *Інформація и право*. 2015. № 3. С. 115–123.

3. Вільчик Т.Б. Системи органів адвокатського самоврядування в країнах Європейського Союзу: Італія, Німеччина, Франція. *Право та інноваційне суспільство*. 2015. № 2 (5). С. 38-45.

4. Організація адвокатури та адвокатська діяльність: навч. посіб. для підгот. до комплекс. іспиту / [І.В.Назаров, Т.Б.Вільчик, О.М. Овчаренко та ін.]. Харків: Право, 2019. 352 с.

5. Основи адвокатської діяльності (питання-відповіді до комплексного іспиту): навч. посіб./А.В. Іванцова, Я.О. Ковальова.-Харків: «Юрайт», 2018. 150 с.

6. Гончаренко С.В. До питання про обсяг повноважень органів адвокатського самоврядування. *Адвокат*. 2008. № 3. С. 4-11.

7. Заборовский В.В. Некоторые проблемные вопросы соблюдения принципа независимости адвокатской деятельности в аспекте обязательного членства в Национальной ассоциации адвокатов Украины. *Teise*. 2017. 102 tomas. С. 148-157.

8. Косенко М.С. Організаційно-правові засади діяльності кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури: автореф. дис. на здоб. наук. ступ. канд. юрид. наук: 12.00.10. Київ, 2014. 19 с.

ТЕМА № 13. УЧАСТЬ АДВОКАТА У СИСТЕМІ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ

План:

1. Проблеми організації системи надання безоплатної правової допомоги в Україні.
2. Правове забезпечення системи БПД.
3. Системи безоплатної правової допомоги у країнах Європейського Союзу та в Україні: порівняльна характеристика.
4. Адміністрування системи безоплатної правової допомоги у країнах Європейського Союзу та в Україні: шляхи оптимізації.
5. Характеристика основних рішень Європейського Суду з прав людини з питань реалізації права особи на правову допомогу по різних категоріям справ.

6. Проблеми оцінки якості надання безоплатної правової допомоги.

7. Оплата праці адвоката, що надає безоплатну правову допомогу: сутність та правове регулювання.

Рекомендована література:

1. Вільчик Т.Б. Конституційне право на правову допомогу адвоката у країнах Європейського Союзу та в Україні: монографія / Т.Б. Вільчик. Харків: Право, 2015. 400 с.

2. Іванцова А. В. Поняття безоплатної правової допомоги в Україні та за кордоном. *Часопис академії адвокатури в Україні*. 2015. № 3. С. 194-201.

3. Організація адвокатури та адвокатська діяльність: навч. посіб. для підгот. до комплекс. іспиту / [І.В. Назаров, Т.Б. Вільчик, О.М. Овчаренко та ін.]. Харків: Право, 2019. 352 с.

4. Основи адвокатської діяльності (питання-відповіді до комплексного іспиту): навч. посіб. / А.В. Іванцова, Я.О. Ковальова. - Харків: «Юрайт», 2018. 150 с.

5. Кальний В. Організація надання якісної безоплатної правової допомоги: проблеми та шляхи її вирішення. *Юридичний журнал*. 2002. № 3. С. 68-70.

6. Кейп Е., Наморадзе З. Ефективність захисту у кримінальному процесі в країнах Східної Європи. Київ: Українська фундація правової допомоги, 2012. 484 с.

7. Кравченко М.В. Договір про надання правової допомоги як правова конструкція. *Юридичний вісник*. 2015. № 1. С. 86-91.

8. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 2 червня 2011 р., № 3460-VI. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2011. № 51. Ст. 577.

9. Методика обчислення розміру винагороди адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 р. № 465. *Офіційний вісник України*. 2014. № 77. Ст. 2189.

10. Порядок оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 р. № 465. *Офіційний вісник України*. 2014. № 77. Ст. 2189.

11. Поліщук І. Кого насправді захищають безкоштовні адвокати? *Урядовий кур'єр*. 2015. № 184. С. 1, 7.

ТЕМА № 14. ЗАХИСТ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ АДВОКАТІВ

План:

1. Проблеми захисту професійних прав та інтересів адвокатів
2. Суб'єкти захисту професійних прав адвокатів.
3. Проблеми забезпечення соціального захисту адвокатів.
4. Гонорар адвоката: порівняльна характеристика з законодавством країн Європейського Союзу.
5. Проблеми оподаткування адвокатської діяльності.
6. Інститут страхування адвокатської діяльності: зарубіжний досвід та шляхи впровадження в Україні.

Рекомендована література:

1. Вільчик Т.Б. Конституційна природа права на правову допомогу: Сравнительный анализ. *Международный научно-практический журнал "Закон и Жизнь" ("Legeasi Viata")*. Минск. 2013. № 10. С. 55–59.
2. Організація адвокатури та адвокатська діяльність: навч. посіб. для підгот. до комплекс. іспиту / [І.В. Назаров, Т.Б. Вільчик, О.М. Овчаренко та ін.]. Харків: Право, 2019. 352 с.
3. Основи адвокатської діяльності (питання-відповіді до комплексного іспиту): навч. посіб. / А.В. Іванцова, Я.О. Ковальова. Харків: «Юрайт», 2018. 150 с.
4. Іванцова. А. В. Міжнародно-правовий захист прав адвокатів / А.В. Іванцова. *Адвокат*. № 11. Київ, 2011. С. 53- 57.

5. Вишневський А. Послуги адвокатів безкоштовні для клієнтів, але не безоплатні для адвокатів. *Урядовий кур'єр*. 2016. № 42. С. 11.
6. Горовець Є. Міф про несприємницький характер адвокатської діяльності: причини, аргументи і наслідки. *Юридичний журнал*. 2006. № 12. С. 38-46.
7. Дмитрієва О. Є комітет із захисту прав адвокатів, а ми – комітет із захисту адвокатських грошей. *Закон і бізнес*. 2014. № 1-2. С. 1, 12-13.
8. Звернення першого засідання Комітету з захисту професійних прав членів Спілки адвокатів України (щодо порушення професійних прав адвокатів і гарантій адвокатської діяльності). *Адвокат*. 2010. № 6. С. 4-5.
9. Звернення Всеукраїнського адвокатського форуму щодо основних концептуальних засад реформування адвокатури України від 18 вересня 2011 року. *Український адвокат*. 2011. № 10. С. 33-35.
10. Звіт. Коротко про головне. Наша робота у 2015 році. *Вісник Асоціації правників України*. 2016. № 120-121. С. 8.
11. Звіт Національної асоціації адвокатів України за 2015 рік. Київ: НААУ, 2016. 143 с.
12. Кузіна І. Не треба нас, адвокатів, захищати! *Правовий тиждень*. 2015. 31 березня. С. 6-7.
13. Крылова Н. Е., Серебренникова А. В. Уголовное право современных зарубежных государств (Англия, Франция, США, Германия): Учебн. пособие. Москва, 1997.
14. Лохвицкий А. В. Французская адвокатура. Профессия адвоката: сб. работ о франц. адвокатуре. Москва: Статут, 2006. 238 с.
15. Гвоздй В. Маркетинг адвокатської діяльності. *Вісник Національної асоціації адвокатів України*. 2014. № 8. С. 24-26.
16. Азаров Д. Гонорар адвоката: история и современность. *Часопис Академії адвокатури України*. №2 . 2009. С. 1-3.
17. Погорецький М.М. Гарантії адвокатської таємниці при провадженні слідчих (розшукових) дій. *Юрист України*. 2014. № 4. С. 122-129.

18. Уолкер Р. Английская судебная система. Москва: Юрид. лит., 1980. 631с.

19. Федорчук Н.Б., Нор В.Т. Захист прав потерпілих від злочину в англо-американській правовій системі та кримінальному судочинстві України: Монографія. Київ, 2009. 192с.

**ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ
ТА МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ ДО ЇХ ВИКОНАННЯ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

“ТЕОРІЯ АДВОКАТУРИ”

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

**для студентів I курсу (магістратура) денної та заочної форм навчання
факультету Адвокатури**

У к л а д а ч і: Т.Б. Вільчик; О.М. Овчаренко; Я.О. Ковальова

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ВИПУСК Я.О. Ковальова